

Mirjam keresztelese

Történt egyszer, hogy a makkosmáriai kegytemplomba máriás cigányok érkeztek. Hatalmas koszorúkkal, gyönyörű ruhában, mélyen vallásosan. A fiatal Márton atya fogadta őket. Elbeszélgettek, s Márton atya akkor gondolt először arra, Makkosmáriából cigány-búcsújáróhely is lehetne.

Már negyedik éve, hogy a budapesti cigányok pünkösdi napján elindulnak, föl a makkosmáriai hegyre. Gergely Dezső, a kiugrott és harminc éve boldog házasságban élő katolikus pap vezeti őket, akit a bíboros úr egy gyöngé pillanatában nevezett ki rasajnak. Önálló cigány lelkipásztori kisegítőnek, aki áldozhat és temethet. Keresztelese is, ám erről Dezső bácsi azt vallja, amit a bíboros úr is: ha már egyszer megöltél, ne akarjál szentséget kiszolgáltatni.

Fumio Hamao érsek úr a pápa közvetlen tanácsosa és a Vándorlók és Útonlevők Pápai Tanácsának az elnöke. Kik tartoznak hozzá? A pilóták, a tengerészek és a cigányok.

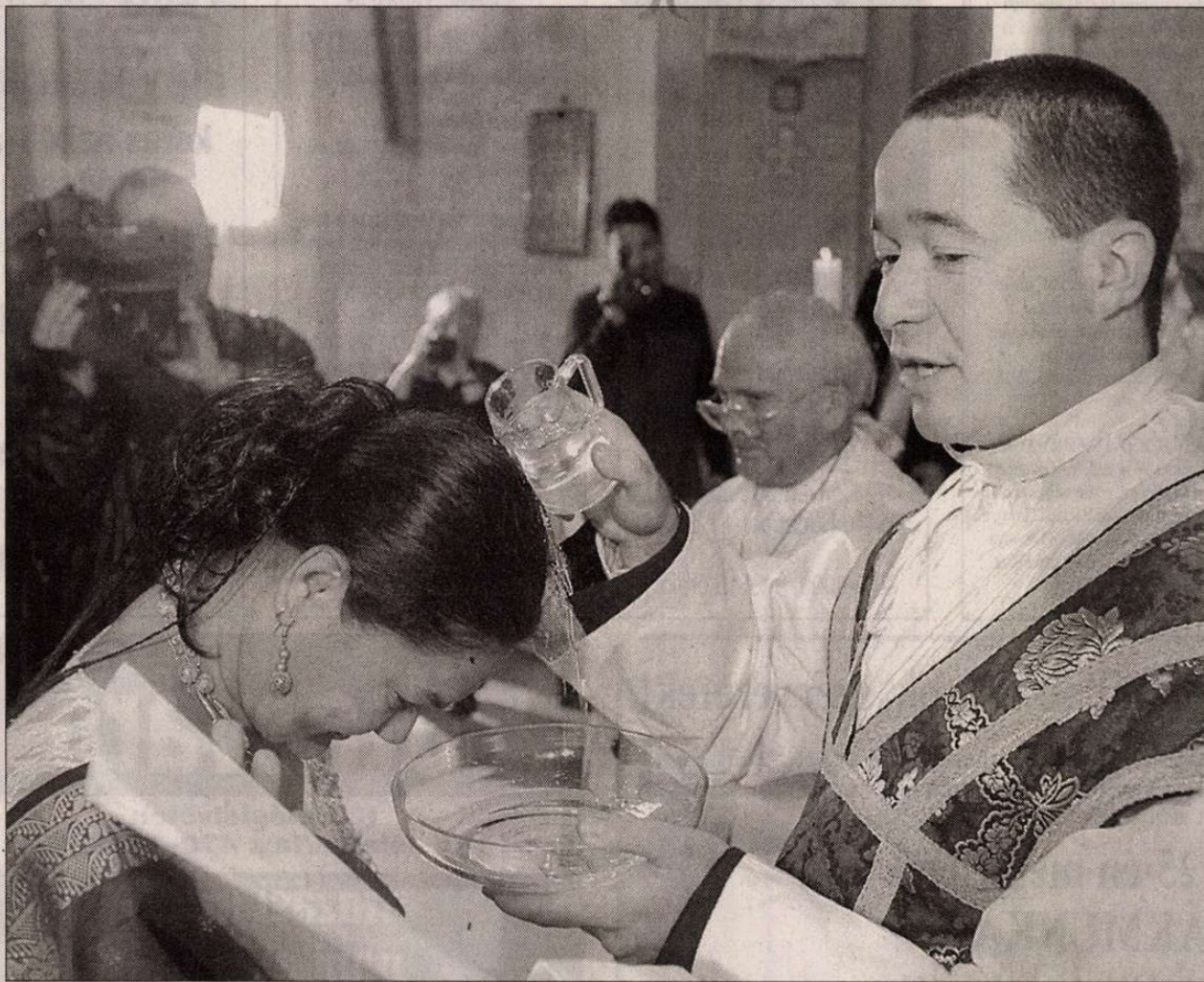
A makkosmáriai templom előtt ünnepi szájában, akár egy hindu nő, Sárközi Ildikó vár bebocsátásra. Harminchárom éves, pár perc múlva megkeresztelik, s attól fogva a neve Mirjam lesz.

Mirjam keresztelestét új, a pünkösdi búcsúkon eddig még sosem látott fiatal pap végzi; Márton atya ugyanis időközben kiugrott, megöszült ő is.

Sárközi Ildikó mögött föl sorakoznak a keresztszülők. Sokan vannak, híres ember mind, festők és zenészek. Hetediknek, nyolcadiknak Dezső bácsiék állnak, mivel tökéletes, bejegyezhető keresztszülőknek egyedül ők bizonyultak. Dezső bácsi mosolyog, mondja, ők egyháziak is tökéletesen rendben vannak, hála VI. Pál pápának, aki liberális volt, s a házasságkötésüket engedélyezte.

Azért az öreg budakalászi plébános úr így is elgondolkodott, vajon Ildikó megkeresztelhető-e? Mert ugyan a férjével tíz éve törvényesen él, ám házasságkötésük nem az Úr színe előtt történt.

Dezső bácsi szerint a válasz persze hogy igen és még egyszer is igen volt. A romáknak ugyanis másfélék a szokásaik. Tapasztalatból tudom, magyarokra Dezső bácsi, hogy az egyházi házasságot náluk erőltetni nem szabad. Mert azt eskünek tekintik, az esküszegést pedig a legnagyobb bűnnek. Azért nem esküsz-

Szári és szenteltvíz, középen Gergely rasaj látható

Fotó: Habik Csaba

nek, hogy ne legyen mit megszegni. Ez éppen olyan, mondja Gergely rasaj, mint a Terike dolga. Terikével a Nagyváradi téren futottunk össze. Jaj, drága Dezsőkém, örvendeztet, de jó hogy itt vagy, segíts nekem. Mert se éjelem, se nappalom, amióta az én Jenő fiam azt a szörnyű betegséget megkapta, amitől úgy elkeseredett, hogy a váci börtönből is hiába engedték haza, leugrott az erkélyről, és belehalt. De én ám tudom, mondta Terike, hogy Jenő fiam nem nyugszik, és éjjelente visszajár. Visszajár, s olyankor úgy szorít a torkom, hogy én is majd belehalok. Hozzál nekem Dezsőkém, egy kis tömjént meg szenteltvizet és füstöld ki a lakást, hogy Jenő fiam megnyugodjon...

Én pedig, magyarázza Dezső bácsi, de hogy válaszoltam azt, hogy ugyan Terike, a halott az halott, és hogy majd Is-

ten, hanem indultam, vittem a tömjént, meggyújtottam, Terike orrcimpája meg csak úgy szívta be a füstöt, aztán még egy kis szobrocskát is adtam, amit megszenteltem a lakással együtt, s Terike végre megnyugodott.

A cigányhagyományok mások, más az életformájuk is. Azt szoktam nekik mondani, te csak maradj cigány. Van múltad, kultúrád, méltóságod, és mivel magyar állampolgár, hát polgárosodj te is. Ilyesmiket mondott május végén Stephen Fumio Hamao érsek úr is, itt Pesten, a cigánypasztorációs találkozón. Fumio Hamao érsek úr a pápa közvetlen tanácsosa és a Vándorlók és Úton Levők Pápai Tanácsának elnöke. Hogy kik tartoznak hozzá? A pilóták, a tengerészek és a cigányok. Az érsek úr arról beszélt, hogy bizony mindenütt fel kellene hívni a figyelmet azokra a testvérekre, akik

azért nem tudnak plébániák vagy parókiák közösségébe beilleszkedni, mivel életformájuk természetes velejárója a vándorlás.

A hindu származású Mons. Anthony Chirayath, a bíboros úr pedig a pápai tanács cigánypasztorációs ügyeinek vezetőjeként mondta azt, az egyház igenis törődik a cigánysággal, épít a hagyományaira, hogy az állami és egyházi feladatok szét kell tudni választani, hogy a zarándoklatok nem mellőzhetők, na és persze azt, ne várjunk könnyű és gyors sikereket.

Én ezt tudom, mondja Dezső bácsi, és az elmúlt évekről beszél. A kísérletekről, a próbálkozásokról, hogy olyan templomra akadjanak, ahol a hívek nem csak egyetlen ünnepre fogadnák őket. És Dezső bácsi sorolja, idáig honnan kellett eljönniük: a XIII. kerületi

Az egész keze elfért apja tenyerében. A két égnek álló varkocsú, pöttöm lánynak. Hosszú másodpercekre telt, míg egy lépcsőfokot lelépett, a sihedervékony, pár milliméteres hajú srác remekül vette méteres lábaival a kicentizett tempót. Nem ő szokta vinni reggelente övét a bölcsődébe, hanem édesanyjuk – a mainál valamivel később.

A korai időpont ellenére gyönyörűen fésülten, hibátlan öltözetben hagyta el a lakást a kis csapat. Előttük – az önállóság szabadsága – már a földszintre ért a sihedervékony, pár milliméteres hajú srác kiköpött mása. Bermudája ropogós volt – alatta hűgáéhoz hasonlóan fehér trikó –, kiegyensúlyozott tempóban lépdelt. Fent lassan fogytak a fokok, az égnek álló varkocsú ráadásul meghallotta, hogy fölülről valaki jön, hátranézett.

A kíváncsi kék szempár, miután jól megnézte, megint a feladatra összpontosított: MENT. Lassan kidöcögtek, majd eltűntek, a kapu becsukódott. Még csak fél hét volt.

Az újság ugyanúgy esett ki a levélládából, mint minden reggel. Visszafelé menet olvastában megugatta az égnek álló varkocsú kiskutyája – egy hónapja, amióta beköltöztek az alattuk lévő lakásba, nem tudott olyan halkán elmenni ajtajuk előtt, hogy ne kezdjen égtelen ugatásba. Már legalább két hete ment így, amikor egyszer nyolc óra tájban, amikor másodszor is lemegy kutyájukat

sétáltatni, szembejött a fiatalasszony a fenevaddal. Pórázon vezette a harcias portékát, nem sietett – a gyerekek már a bölcsőben voltak. Rámosolygott és megkérdezte, hogy ugye nem zavarja őket a kutya.

- Nem – válaszolta.
- Eddig kertben volt, most nehezen szokja a lakást – éjszaka a gardróbba tesszük aludni.

- Éjjel nem hallom, csak a gyerekeket. Anya, anya, anya. De engem nem zavar. A kislányunk meg nem óbéd fel rá.
- Nem szoktak felébredni – felelte a fiatalasszony igaz meggyőződéssel, és elbúcsúztak.

Belelapozott lánya kutyás kézikönyvébe. Pomerániai törpespicc – ismerte fel a színes képről az alattuk lakó gyömbérszínű fenevadat. Testsúlya 2-2,5 kilogramm. A kanoké 3-4. Amikor végzett a betükkel, s a reggeli rádió és tévéhírfősorok is befejeződtek, levitte pisilni kislánya kutyáját. Reggelente a gyermek gyakran hagyta ezt a feladatot rá, ha csak lehetett, elbliccelte. Sietnem kell anyá az iskolába, ugye, leviszed? – mondta ilyenkor. És ő levitte.

A járdán gyönyörű új autó állt, meglepő helyen, a kapuval szemben, eltorlaszolva a járást a park és a járda között.

Kocsicsere előtt állt, lánya szemet vetett a Wagon-R-re. Megnézte hát közelről kisiskolás szíve csücske álmát. Az ezüstmetál sárhányók extrák voltak, a mélyzöld autót közrefogták. Jópofa – gondolta, s már fordult volna vissza a házba, amikor az autó farán színes selyemszalagokat pillantott meg, leértek a földig. Esküvői kocsik.

Nyílt a kapu, s ahogy igyekezett vissza a kutyával, hófehér ruhában kilépett valaki. Csak amikor biccentett, jött rá, hogy a mások ezen az órán még otthonkás, kutyasétáltatós fiatalasszony az, aki nemrég költözött be az alattuk lévő lakásba. Zavarba jött, mint akit rajtakaptak. Hosszú fátyla a karján pihent, kezében színes rózsacsokor. A szülésekben icipicit megvastagodott derekán feszült a csipke. Léptei bizonytalanok voltak az új cipőben, ízelgette az eltitkolt szerepet. Szép volt, de még nem döntötte el, illik-e rá az új jelmez. Mire a parádés kocsizhoz ért, kihúzta magát.

Gyere, gyere, gyere – visszafelé mindig nógatnia kellett kutyáját, aki maradt volna még a pázsiton galambokra vadászva, de azután már nyargaltak is föl a második emeletre.

Míg a kulcsot a zárba illesztette, a lép-

csőházban valaki kiáltott: Papa, hozd a gyűrűket!

A lépcsőn lefelé futtában már csak a spicc méltatlankodott az ajtó mögött.

Gázt adott, letekerte az ablakot, a kocsiban szólt a rádió. Válás közös szülői felelősségvállalással – mesélte a már hazánkban is honos új jogintézményt egy hölgy. Mellbevágó volt a hírek között. Egy valódi hír! Erre várt. Rég. És nem tudta, hogy erre vár. Most egy szempillantás alatt megtudta. A motor már felpörgött, ő pedig vad éneklésbe kezdett.

Elválok – gondolta, itt az ideje. Ezt akarta reménytelenül megvalósítani a nyolcvanas években, mindhiába. Harmadik gyermeke nevelése már törvényesen is folyhat így, nem csak a náluk már évek óta meghonosított gyakorlatban. Méltatlannak találta volna a gyereke, az apára, de magára az anyára nézve is azt, hogy pusztán azért, mert az ő házasságuk is volt olyan rossz, mint a többi jó, szemük fényét úgy sorolják be, mint gyermekét egyedül nevelő szülő gyermekét. Bármelyikükét. Többek között ezért sem váltak el eddig. Mindketten rohantak haza a gyerekekhez – olthatatlan kíváncsiságuk és felelősségérzetük iránta erősebb volt minden másnál.

Esküvő bölcsiidőben

Megosztották hát az osztható terheket – húszéves barátságuk állta a próbát. Miért kellett volna megfosztaniuk gyermeküket a valóságos helyzettől – papíron hajtva végre mindannyiuk számára kényszerű öncsonkítást? Miért kellett volna, hogy – ha „csak” jogilag is – de életükkel ellentétes helyzetbe merevedjenek, és úgy maradjanak halálukig, ha egyszer az mindennapjaikban de facto nem létezett. Kilógatta karját az ablakon, napozva száguldt tovább. Boldog volt a hír hallatán. Érdemes volt a válasszal várni – még ha eddig nem is tudta, hogy erre várt.

Késő éjjel ért haza, szélviharban, a park tele volt törött gallyakkal. Kocsijával araszolt hazáig – dobálta a szél. Vihar volt, óriási vihar, túlzottok száguldoztak és rohamkocsik a városon át. Családja még időben utazott el, fesztiválra mentek három napra vidékre.

Mire a város szélére ért, aludt a ház. Az alattuk lakók ablakán behúzott függönyök, csak egy leégett gyertyakanóc emlékeztetett az esküvőre. A kutya a gardróbban már aludt – nem köszöntötte égtelen csaholással az éjszakai órán. Anya, anya, anya... Nem sírtak föl a bölcsisek sem ezen az éjszakan.

Aki fél a magánytól, ne házasodjon meg – jutott eszébe az orosz mester kései intelme Olga Knipperrel, a színésznővel kötött életre szóló viharos szerelmi házassága tanulságaként. Elnevette magát.

FERENCZI KRISZTINA

Szeretne Ön vagy gyermeke a jövőben valamikor ingyen tanulni külföldön?

Külföldi ösztöndíjak webcímlistája (ösztöndíj webalmanach) rendelhető!

Ára: 990 forint (postaköltséggel együtt). Tel.: (06-1) 339-8014, (06-1) 329-2669

A Zalakerámia Rt. igazgatósága tájékoztatja tisztelt részvényeseit, hogy a mai napon egy beruházási szállító céggel szerződést írt alá évi 2 millió m² kapacitású falburkoló gyártósor szállítására.

A Zalakerámia Rt. igazgatósága

3307 MH

Fizessen elő a MAGYAR HÍRLAP-ra egyetlen telefonhívással, OTP-kártyával!

Önnek nem szükséges csekkek kitöltésével, postázással fáradsnia. Lapunkat telefonon is megrendelheti és azt OTP bankkártyája segítségével egyúttal ki is fizetheti.

Az InterTicket bankkártyás, telefonos ügyfélszolgálat a (06-1) 266-0000 számon hétfőtől szombatig 9-20 óráig hívható.

Az InterTicket telefonos, bankkártyás szolgáltatásai: színház-, koncertjegyvásárlás, pizza-, taxirendelés, hírlap-előfizetés

1062 MH